

Rekruttering til det specialiserede socialområde gennem merituddannelse af ufaglærte

Socialpædagogernes forslag til at afhjælpe rekrutteringsudfordringer og styrke den faglige kvalitet på det sociale område.

Der er store udfordringer med at rekruttere kvalificeret socialpædagogisk personale til bo- og døgntilbud til børn, unge og voksne med komplekse handicap, psykiske lidelser eller andre komplekse psykosociale problemer. Samtidig er uddannelsesniveauet på tilbuddene alt for mange steder alarmende lavt. Socialpædagogerne præsenterer her på baggrund af beregninger fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) et forslag til, hvordan rekrutteringsudfordringer kan afhjælpes, samtidig med at den faglige kvalitet i hjælpen til borgerne styrkes. Konkret foreslås det, at de erfarne ufaglærte medarbejdere, der i forvejen arbejder på det sociale område tilbydes en merituddannelse.

Med forslaget øges andelen af socialpædagoger på de socialpædagogiske tilbud med 10 procentpoint over otte år. Udgiften på finansloven vil i gennemsnit være 140 mio. kr. pr. år i de første seks år, hvorefter de positive effekter vil udligne udgiften og forbedre de offentlige finanser gennem et øget arbejdsudbud på 500 personer¹.

Rekrutteringsudfordringer og lavt uddannelsesniveau i de sociale indsatser

Det bliver stadigt sværere for tilbuddene at ansætte og fastholde velkvalificerede socialpædagoger. Analyser fra Socialpædagogerne og Social- og ældreministeriet viser, at uddannelsesniveauet i de socialpædagogiske indsatser allerede er alarmende lavt, og at det kun går den gale vej. Kun omkring halvdelen af medarbejderne har en socialpædagogisk uddannelse, og andelen af ufaglærte er alt for højt til at sikre den faglige kvalitet i indsatserne til de mest udsatte børn, unge og voksne og til mennesker med handicap. Over en årrække er andelen af socialpædagoger på bo- og døgntilbud faldet markant. Den hyppigste årsag til, at socialtilsynene lukker sociale døgntilbud, er mangel på faglighed. Samtidig viser opgørelser fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), at hver fjerde opslåede stilling som socialpædagog ikke bliver besat. Problemerne vokser sig altså kun større, hvis ikke udviklingen vendes.

Et løft i uddannelsesniveauet vil styrke kvaliteten i de sociale tilbud og skabe mere livskvalitet og på sigt mindre støttebehov for udsatte børn, unge og voksne og

¹ <https://www.ae.dk/analyse/2021-09-oekonomiske-effekter-af-uddannelsesloeft-paa-socialomraadet>

mennesker med handicap. Der er samtidig påvist en positiv sammenhæng mellem andelen af uddannede socialpædagoger og mindre fravær og personaleomsætning.

Det foreslås, at andelen af uddannede socialpædagoger på bo- og døgntilbud hæves med 10 procentpoint over otte år. Det svarer til 6.350 flere socialpædagoger på de sociale tilbud². Forslaget øger arbejdsudbuddet med 500 personer.

Tilbyd de ufaglærte en merituddannelse

Rekrutteringsudfordringerne til bo- og døgntilbud på det sociale område bunder i en stor vækst i antallet af borgere, der har brug for hjælp, en meget lav ledighed blandt socialpædagoger, og at færre søger pædagoguddannelsen. Socialpædagogerne peger derfor på muligheden for at merituddanne de ufaglærte på de socialpædagogiske tilbud.

Forslaget kort fortalt:

- En stigning på 10 procentpoint i uddannede socialpædagoger betyder, at der skal uddannes 6.350 flere socialpædagoger, end der ellers ville være blevet over de næste otte år. Det kan ske konkret ved at uddanne 50 ekstra om året gennem den ordinære pædagoguddannelse og dertil 1.000 årligt gennem meritpædagoguddannelsen.
- De 6.000, der skal uddannes gennem meritpædagoguddannelsen svarer til, at alle bo- og døgntilbud tilbud i gennemsnit skal have én medarbejder afsted på uddannelse ad gangen.
- Ifølge AE's beregninger vil udgiften på finansloven med fuld kompensation for øgede lønudgifter i gennemsnit være 140 mio. kr. om året de første seks år. På længere sigt vil forslaget give et årligt overskud på de offentlige finanser på 90 mio. kr. om året gennem et øget arbejdsudbud på ca. 500 personer.

² <https://www.ae.dk/analyse/2021-08-ubalancer-paa-arbejdsmarkedet-for-socialpaedagoger-i-2030>